

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 1. De oblationibus in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

TITULUS I.

De Rebus sponte, & liberaliter oblatis.

DVo sunt modi, generatim loquendo, quibus dominium alicuius rei iuste acquiratur. *Primus* auctoritate Iuris naturalis, aut gentium. *Secundus* auctoritate Iuris humani: idque tripliciter. 1. voluntate, & consensu Principis. 2. illius consensu, qui possidet, quemadmodum in donationibus & contractibus usu venit. 3. dispositione, aut permissione legum, ut apparet in Vlucapione, & præscriptione adoptione, cessione, ac similibus: Vbi differentia est inter spiritualia, & corporalia: in illis enim titulus sufficit, in his addenda traditio. *c. Si tibi absentis. de praben. in 6.* Duo item modi sunt, quibus Ecclesia rerum suarum poritur, unus per munificentiam, alter per iustitiam. Primitiæ offeruntur, Decimæ exiguntur. Ita Religioni simul, & iustitiæ Satisfit. *c. Revertimini. c. Decima. c. Apostolicis 16. p. 1.*

§. I.

De oblationibus in genere.

1. **I**nter ea bona, quæ Ecclesiæ obveniunt, si antiquos mores, & prima tempora inspicias, primum locum oblationes occupant. Nam præterea, quæ in Missa, & pro Missa offerebantur (*Durand. de ritib. l. 2. c. 26.*) actor. *c. 4. circa fin. S. Lucas* narrat. Christianos venditis posses-

sionibus suis pretium illarum posuisse ante pedes Apostolorum. Quod considerans *Innocentius 3. l. 2. de myst. Missæ. c. 27.* dicit, omnes oblationes, quæ Pontifici fiunt, præterquam panis, & quæ dantur pro defunctis, deponi ad pedes ipsius, & ab ipso accipi. Quomodo autem subsequentes Christiani, præsertim Reges, & Principes incitati prænomato maiorum suorum exemplo dotarint ecclesias, & monasteria, invenies apud *Lud. de Bebenburg*, qui Decretorū Doctus & episcopus Pambergensis fuit. *l. de Germ. Principum zelo. c. 5. 9. 19. Baronium in Annal. eccles. Molan. de piis testam. c. 62. Murium Iustinopolitanum lib. Sing. Stapleton. l. 2. de magnit. Rom. Eccl. c. 10. Ad. Contzen. l. 6. Politic. c. 6.* Denique ex *epist. S. Greg. M.* apparet, iam tum Ecclesiæ patrimonium magnum fuisse in Africa, Sicilia, Dalmatia, Gallia, Neapoli, aliisque locis.

II. Donatio, & oblatio non vulgò tantum, sed in iure quoque confunditur non raro, ita ut eandem rem significant: aliàs propriè loquendo, cum homini aliquid gratis datur, Donatio appellatur, cum autem Deo vel Ecclesiæ, oblatio dicitur. Postmodum usu receptum est, ut specialiter Oblationes dicantur, quæ sub Missa ab illis, qui interfunt, altari imponuntur, ut panis, Vinum, oleum, cera, thymiana & similia. *Az. 1. l. 7. c. 27. Suar. l. 1. de*

l. 1. de Relig. c. 4. Maurus l. 1. de instit. Clericor. c. 33. Durantus de Ritib. l. 2. c. 26.

III. Oblationis nomen generaliter sumptum comprehendit omnia, quæ ad Ecclesiam deveniunt, quocunque titulo; cuius generis censentur, quæ in Sanctorum festis portantur ad templum, vel domum Sacerdotis: quæ item intuitu defunctorum, quæ de altari suscipiuntur, quæ ante crucem, quæ in Missa Trinitatis, quæ dantur pro desponsatis, lampades cum oleo, quæ offeruntur alicui capellæ, quæ dantur nuntio destinato per parochiam, quæ pro Missis defunctorum, pro septima, tricelima, anniversario, panes, & quæ infra hebdomadam offeruntur: denique mortuorum iudicia & similia. Quo circa cui tertia pars oblationum debetur, horum quoque tertiam sibi vindicare potest. *Barb. in c. Causa. de verb. signif. & Par. 3. de off. Episcopi. Reginald. l. 19. c. ult. n. 85. Barbos. Tract. de appell. Voc. signif. lit. O. Inschus Conclus. 11.*

IV. Oblationes, quæ fiunt ad Sacrificium Missæ, aliqui apud *Barb. in c. Cum inter vos. de verb. signif.* putant, subrogatas esse loco quarundam decimarum Veteris Testamenti, quas separabat unusquisque & condebat, ut consumeret eas in vestibulo templi Ierosolymitani, Sacerdotibus & Levitis ad mensam vocatis *Deuter. 12. & 14.* Vbi *Cornelius cum Theodor. stabulensi, Oleastro & Caietano* notat triplices decimas Iudæos olim separasse, pro Levitis, Sacerdotibus, & pauperibus, viduis & pupillis: primas omnium frugum terræ, armentorum, & gregum: alteram ex novem residuis partibus, quas ad sanctorarium ter in anno deferrent: tertias singulis trienniis in solatium pauperum; qui cum pas-

seribus neque serunt, neque metunt, neque quicquam inferunt in horrea sua.

V. Oblationum tres species sunt *Prima* vocatur donatio rei inter vivos facta Deo vel Ecclesiæ: *Secunda* donatio causa mortis, cuiusmodi sunt Legata *Tertiã* vocamus *Visualem*, quæ nimirum vel ad altare, vel ad manus Sacerdotis fit. *Rebus. de decim. & oblat. Q. 1. Maluc. de oblat. & alii opud Mosconium p. 466* Harum oblationum aliæ dicuntur defunctorum; aliæ festivæ. Illas qui negat, vel contemnit, malè sentire de resurrectione animarum & purgatorio censetur *Festivæ* aliquando debentur ex præcepto, quando nimirum parochi ad vitæ sustentationem necessaria sunt: Imò generaliter præcipi videtur *in c. Omnis Christianus de consecr.* Quod si non fecerint Parochiani, & moniti perdurent in contumacia, Sacramenta illis negari à Parochiis posse affirmat *Glo. in c. cit. Caiet. 22. q. 86. ar. 1. Saar. l. 1. de Relig. c. 5. num. 23. Tann. Tom. 3. D. 5. p. 3. D. 1. Fagund. in 5. Prac. Eccl. l. 4. c. 1.*

VI. Quatuor casus sunt, in quibus faciendæ necessariò, sive ex præcepto oblatio est, 1. quando consuetudo viget. Nam pia, & laudabiles observandæ sunt *c. Ad Apostolicam. §. Quapropter de Simo. c. Quavis. de decimis Navar. c. 13. nu. 18.* 2. Si parochus, vel Curatus indigeat, ut paulò ante diximus. 3. in solennioribus festis, & Missis, ubi Ecclesia decimis caret. *c. Omnis Christianus de consecr.* 4. Cùm testamento aliquid relictum est. Nam defunctorum ultima voluntas omnibus complenda est. *c. ul. 13. q. 2. l. 1. C. de sacro San. eccl. Novell. de Nupt. Barb. c. In literis, de Raptorib.* Prædictas oblationes

qui retinere nititur, vel extra ecclesiam parochialem dare, sine episcopi consensu communionem fidelium privandus est. *c. Statuimus 16. Q. 1. Conc. Trid. Sess. 22. c. 11.* Vbi *Barb. cum S. Tho. 2. 2. Q. 86. ar. 1.* non nihil variat in 4. casibus numerandis. Nā
 1. deberi, ait, per modum census, pensionis, aut contractus cum Ecclesia facti. 2. ex testamento, legato, donatione, aut voto. 3. ad congruam sustentationem. 4. ex consuetudine præscripta, ad quam decennij tempus sufficiat. *V. qua dix. in Par. 1. Summa 11. 3. de Paracho §. 4. Sayr. l. 3. c. 31. Comit. l. 6. c. 23. Jacob de Graff. Par. 2. l. 2. c. 27. n. 6.*

VII. Oblationes à Rectoribus ecclesiarum aliisque Curatis acceptæ non sunt in usus proprios tantum impendendæ, sed etiam in divini cultus augmentum, & necessitatem pauperum. *Causam S. Tho. assignat. l. cit. ar. 2.* quia Sacerdos est quodammodo sequester, & medius inter populum, & Deum, secundum illud *ad Hebr. 5.* Omnis Pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in his, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona, & Sacrificia pro peccatis. Ideo oblationes, quæ à populo exhibentur ad Sacerdotes pertinent, ut eas fideliter dispensent, tū in suos, tum in pauperum usus. Hi enim, quantum fieri potest, de rebus Ecclesiæ sustentandi sunt, cum decimæ, & oblationes tributa pauperum & egenorum animarum solatium sint. *c. Tua nobis de decimis.*

VIII. Monachi quoque, & religiosi recipere oblationes possunt, uno ex his tribus modis. 1. ut alii pauperes per dispensationem Sacerdotis, vel ordinationem Ecclesiæ. 2. quando sunt ministri altaris, vel loco Curionis Sacramenta administrant.

3. quando illorum parochia propria est. Tunc enim communi cum aliis iure gaudent. *Roder. To. 2. Q. 58. ar. 8.* citans *Bonifacii 9.* privilegium. *Suar. l. 1. c. 6. num. 13. Tanner. 3. D. 5. Q. 3. Dub. 2. Silv. V. Decima. num. 5.*

IX. De consecratis Damasus Papa definit in *c. Hanc consuetudinem. 10. Q. 1.* nisi à Sacerdotibus sumendas esse: de aliis opinio Decii est, à laicis etiam recipi posse, si præscripta consuetudo sit. Quod *Franc. Leo* minimè admittit. Nam 1. Decimæ & oblationes æquiparantur *c. Quævis de decimis, & sunt iuris spiritualis,* cuius incapaces censentur Laici *c. fin. 10. Q. 1. Silv. l. cit. nu. 16. 2.* Non uno loco, puta *c. Antiquos. c. Quia. c. Sanctorum & c. fin.* reprobatur consuetudo quam laici prætereundere possunt de perceptione oblationum. Nihilominus Decii opinio vera est, si de rebus oblatis loquatur, non autem, si de iure. Nam oblata res etiam locis tribuuntur, ad reparationem scilicet & conservationem, maximum ubi magna miracula fiunt, & frequens populi concursus est. Confraternitates laicorum percipere oblationes posse monet *Tuscbus Concl. 4.*

X. Oblationes, quæ in Ecclesia aliena celebranti fiunt, non ipsi, sed Ecclesiæ Rectori cedunt, quia censentur fieri intuitu Ecclesiæ, maximè, si offerentes parochiani sint. Hic tamen in contrarium valere potest consuetudo, vel particularis conventio, ut in multis locis videmus. *Franc. Leo in thes. Pa. 2. c. 28.* Quin etiam offerentium voluntas attendenda est qui, subinde celebrantis causa & commodo tantum offerunt.

XI. Dubitant aliqui, ad quem pertineant oblationes imaginibus, aut statuis factæ

factæ? Aliqui Ecclesiæ ascribunt: alii Rectoribus: alii imaginibus ipsis. Parocho deberi ex receptissimâ sententiâ affirmat *Barb. in c. quia Sacerdotes. x. q. 1. Soncinus* verò, & *Mosconius* volunt attendendum esse, cuius intuitu fiant. In dubio autem pertinere ad Rectorem Ecclesiæ, aut Oratorii, in quo imago colitur, estque hæc opinio *Abbat. quoque & Felini. V. Roder. Tom. 1. q. 36. art. 7. Card. Tuschus Conclus. 12.*

XII. Quorundam hominum oblationes Ecclesiæ non recipit, uti sunt. 1. Fratres discordes. *c. Oblationes Dist. 90.* quod aliqui interpretantur de notoriis tantum, & oblationibus, quæ fiunt ad altare, non verò de aliis, puta, donatione inter vivos, legato, testamento, & similibus. Alii è contra non de spontaneis modò, sed necessariis quoque interpretantur, quas inter Missarum solennia recipiendas non esse, docent in confusionem ejusmodi delinquentium. 2. Raptores. *e. super eo de raptor. nisi ablata restituerint, & de emendatione firmam, ac plenam securitatem fecerint.* 3. Usurarii. *c. quia in omnib. de Usur.* ubi præter communionem, & sepulturam negatam, oblationes quoque rejiciendas esse statuitur. *V. Suar. l. 1. c. 6.* 4. Sacrilegi. *c. de viro 12. q. 2.* ubi nonnulli, qui sacra vasa, adeoque ipsum Christma pollutis manibus ad communem usum adhibuerant, inunctâ aliquot annorum pœnitentiâ, ne inter Missarum solennia offerant, prohibetur. Illi qui servos suos ad loca sacra confugientes vi extrahunt. *c. Miror. 17. q. 4.* quod est *S. Aug. Ep. 187.* in quò Bonifacium arguit, propter servum ab Ecclesiâ abstractum, & se mandasse Clericis fate

tur, ne ejus oblationem recipiant. 6. Meretrices, quod aliqui probant argumento sumpto ex *Auth. de Lenon.* Ubi tamen nihil aliud legitur, quàm detestabile seculus eorum esse, qui invitas puellas aliorum libidini exponunt. *Gloss. in c. oblationes D. 92. V. de meretrice.* Denique nihil vetat, alios omnes remove, qui cujusc. enormis delicti reos se fecerunt. *V. Azo. Tom. 1. l. 7. c. ult. q. 17. & Suar. l. 1. de Relig. c. 6.* qui tamen nihil obtare docet oblationi recipiendæ, si crimen personam tantum, non verò ipsam oblationem contaminet, ut in illis fieri potest, quæ non tendunt directè contra justitiam vel Religionem: dummodò scandalum ablit, & dispositio Juris contraria. *Clem. Constit. Apostolicar. l. 4. c. 6. Vallens. l. 3. Paratitl. tit. 30 §. 3.*

XIII. Sitne laudabilis consuetudo, ut Laicis ab Ecclesiâ offeratur v. g. cereus in aliquo festo, Summittæ dissentium: Plurimum repugnat *Sylvester.* Sed admittit *Rosella V. oblatio. n. 2. Fred. Senens. Conf. 155. Greg. Lopez l. 15. tit. 17. Gutierrez l. 2. c. 21. n. 156. Suar. c. 7. n. 20.* Rationem dant, quia in tali donatione seu oblatione nihil aliud Ecclesiâ intendit, quàm ut honorentur Laici, excitentur ad devotionem, confirmentur in charitate, & benevolentia erga res sacras, & personas Ecclesiasticas. Neque timenda est inde subjectio aut servitus aliqua, qua Ministri Ecclesiæ Laicis subjiciantur, quia nec eo fine ab Ecclesiâ datur aliquid, nec à Laicis exigitur. *V. Vallens. loc. cit.*

Tusch. Conclus. 838.